

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: J. Č., zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. KrÚ 14068/2017/ODSH/12, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 20. 11. 2018, č. j. 61 A 4/2017 - 101,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Magistrát města Pardubic (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 18. 11. 2016, č. j. OSA/P-203/16-D/16, uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125c odst. 1 písm. k) zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť porušil ustanovení § 4 písm. c) a § 14 odst. 1 zákona o silničním provozu. Přestupku se dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla tov. zn. Mitsubishi Pajero, RZ: X dne 13. 2. 2016 v době okolo 13:35 hodin v Pardubicích u křižovatky ulic Palackého a Hlaváčova jel ve směru jízdy do centra a neřídil se vodorovným dopravním značením „V 15“ a svislou dopravní značkou IP 20a (vyhrazený jízdní pruh), projel křižovatku ve vyhrazeném jízdním pruhu pro BUS. Žalobci byla uložena podle § 11, § 12 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a podle § 125c

odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu pokuta ve výši 1.500 Kč. Dále mu byla uložena podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalobce závěry správního orgánu prvního stupně napadl odvoláním, které žalovaný zamítl, a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, který ji rozsudkem ze dne 6. 12. 2017, č. j. 61 A 4/2017 - 59, zamítl.

[4] Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 5. 2018, č. j. 1 As 19/2018 - 26, zrušil rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem opět zamítl kasační stížnost žalobce.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, kterou strukturuje do 7 kasačních námitek.

[7] V první kasační námitce (nevěrohodnost policistů) stěžovatel uvádí nesrovnalost ve výpovědích policistů (uvedení rozdílných vzdáleností), které svědčí o jejich nevěrohodnosti. Krajskému soudu vytýká nedostatečné vypořádání této nesrovnalosti.

[8] Krajský soud nesprávně uvedl, že námitky k platnosti dopravního značení stěžovatel formuloval až v žalobě, ač je opakovaně uvedl již ve správním řízení. Tvzení stěžovatele mělo být dle krajského soudu účelové právě i pro výše zmíněné. Stěžovatel se proto domáhá nového přezkoumání této žalobní námity krajským soudem.

[9] Správní orgány ve výroku i v odůvodnění svého rozhodnutí uvádějí, že se stěžovatel dopustil vícenásobného přestupku, což není pravdou. Grafické členění výroku pak nutně není podmínkou pro odlišení, zda správní orgán rozhoduje o jednom či více skutcích.

[10] Ve výroku je také uvedeno, že se přestupku dopustil tím, že křižovatkou projel ve vyhrazeném jízdním pruhu pro BUS. Stěžovatel poukazuje na skutečnost, že i krajský soud konstatoval, že stěžovatel nemohl projet křižovatkou ve vyhrazeném pruhu pro BUS, neboť v ní tento pruh není. Skutku se proto nedopustil a krajský soud měl rozhodnutí žalovaného zrušit. Krajský soud však shledal, že se jedná o dílčí nepřesnost, která nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.

[11] Dle stěžovatele soudkyně rozhodla o věci 20. 10. 2018, tedy před ústním jednáním, které bylo nařízeno na 24. 10. 2018. Rozhodla navíc v den pracovního klidu.

[12] V další kasační námitce stěžovatel shledává v neodročení jednání z důvodu nemoci právního zástupce porušení práva na spravedlivý proces. Svou nemoc (pracovní neschopnost) doložil veřejnou listinou.

[13] Samosoudkyně JUDr. Venclová do svého rozhodnutí přepírávala pasáže z rozsudku JUDr. Dvořáka, které se vztahovaly k praktikám právního zástupce stěžovatele, v čemž stěžovatel spatřuje podjatost výše jmenované soudkyně.

[14] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Ztotožňuje se se závěry krajského soudu, setrvává na svém právním názoru uvedeném v odůvodnění napadeného rozhodnutí a odkazuje na vyjádření k žalobě.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejprve se Nejvyšší správní soud musel zabývat přípustností podané kasační stížnosti, jelikož jde v pořadí již o druhou podanou kasační stížnost v dané věci podanou žalobcem. Podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem soudu.

[16] Smyslem výše uvedeného ustanovení je zamezit tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a krajský soud se tímto právním názorem řídil. Ostatně i samotný kasační soud je svým předchozím vysloveným právním názorem vázán, jestliže rozhoduje za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. K výkladu uvedeného ustanovení se vyslovil rozšířený senát v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, kde uvedl: „Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. [...] Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“

[17] V projednávané věci Nejvyšší správní soud shledal podstatnou část rozsudku krajského soudu nepřezkoumatelnou. Kasační námitky směřují zásadně proti otázkám, které nebyly krajským soudem v prvním řízení přezkoumatelně vypořádány. Kasační stížnost je proto přípustná. Navíc je i včasná, projednatelná, není však důvodná.

[18] První kasační námitka vychází ze skutečnosti, že dle stěžovatele se výpověď policistů lišila ohledně vzdálenosti, na kterou sledovali jízdu vozidla. Jeden uvedl, že přestupek viděl na vzdálenost 50 metrů, druhý, že na vzdálenost 120 metrů. Stěžovatel

v bodu [7] kasační stížnosti přitom uvádí, že vzdálenost, ze které policisté jednání stěžovatele pozorovali, je pro věc klíčová (zda vůbec mohli vidět překážku na cestě). Stěžovatel vysvětloval svůj manévr na vozovce tím, že v pruhu, v němž jel, ležely dvě dřevěné latě a bylo třeba se jim vyhnout. Stěžovatel však poukazuje na rozpor v odhadované vzdálenosti, ze které měli policisté vidět závěrečnou fázi spáchání přestupku, nezpochybňuje skutečnost, že při provedené rekonstrukci přestupkového jednání policisté na vozovce latě viděli a shodně vypovídali i ohledně jednání stěžovatele v den spáchání přestupku (viděli, jak stěžovatel projel jízdním pruhem vyhrazeným pro autobusy apod.). Absence překážky na vozovce, jak správně uzavřel krajský soud, byla v projednávané věci jednoznačně prokázána. Odhadl-li policista vzdálenost od křižovatky nesprávně, přesto však bylo prokázáno, že latě se na vozovce nenacházely (což bylo potvrzeno i v rámci rekonstrukce přestupku), nejde o pro věc relevantní skutečnost.

[19] K závěru o nevěrohodnosti svědka vedou jen závažné rozpory ve výpovědi, popř. mezi jeho výpovědí a dalšími výpověďmi svědků či tvrzení protistrany v řízení, nikoliv dílčí nesrovnalosti, které nejsou pro skutkový děj rozhodné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2012, sp. zn. 26 Cdo 1239/2011).

[20] K otázce platnosti dopravního značení, tedy zjišťování skutkového stavu v minulosti, existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Pro zjišťování skutkového děje do minulosti platí, že (citováno z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 As 300/2015 - 35) „[J]estliže se v důsledku plynutí času snížila či zcela vymizela důkazní hodnota jím [stěžovatelem] navrhovaného důkazu, je pouze důsledkem jeho procesní taktiky, pokud k takovému důkazu nebude přihlíženo, nebo dokonce nebude ani proveden. Prokazovat stav věci (nebo místa činu) v minulosti je obecně problematické. Je tomu proto, že v průběhu času se mění stav věci, její vlastnosti, vzezření, funkčnost, apod., ať už v důsledku jejího užívání, vnějších objektivních zejména přírodních jevů (např. počasí) nebo i vědomými dodatečnými zásahy do věci prováděné člověkem. Proto, je-li stav určité věci (místa) důležitý pro objasnění zjišťovaného skutkového stavu, patří její ohledání mezi prvotní úkony v konkrétním řízení. Není ovšem úkonem povinným, zejména za situace, kdy o stavu věci s ohledem na další skutečnosti zjištěné dosud provedenými jinými důkazy, nejsou pochybnosti. Ty může přinést mimo jiné i osoba podezřelá či obviněná z přestupku; neučiní-li tak a správní orgán nemá pochybnosti o svých skutkových zjištěních, nemusí provádět „povinné“ další úkony, které v jiných případech slouží k objasnění skutkového stavu.“ Stěžovatel nevznesl svou námitku v době, kdy ještě bylo možné učinit skutková zjištění, navíc policisté potvrdili, že před i po zahájení kontroly dopravní značení zkontrolovali. Stížnostní námitka je proto nedůvodná.

[21] Stěžovatel dále poukazuje na nesprávnosti ve výrokové části přestupku. Z oznámení o přestupku jasně plyne, že stěžovatel byl podezřelý ze spáchání přestupku, který měl spočívat v tom, že *jel v jízdním pruhu vyhrazeném pro autobusy*. V rozhodnutích správních orgánů se však uvádí, že *„se stěžovatel neřídil dopravním značením V 15 a svislou dopravní značkou IP 20 a). Křižovatkou projel ve vyhrazeném jízdním pruhu pro BUS, tedy porušil [...]“*

[22] V řízení stěžovatel brojil proti skutečnosti, že mu bylo oznámeno, že porušil své povinnosti tím, že *jel v jízdním pruhu vyhrazeném pro autobus (BUS)*. V žalobě a kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že sice v tomto pruhu jel, ale proto, že se vyhýbal latím

na vozovce a navíc dopravní značení pro tento jízdní pruh bylo zneplatněné (viz výše). Sám stěžovatel tedy nepopírá, že v tomto pruhu jel a je si vědom, že právě za tento přestupek mu byla uložena sankce. V této situaci se jeví těžko uvěřitelná skutečnost, že se stěžovatel domnívá, že je sankcionován za projetí křižovatkou v jízdním pruhu vyhrazeném pro BUS. Jeho argumentace zaměnitelnosti proto není případná. V řízení byla zachována totožnost skutku. Správní orgány vycházely z oznámení o spáchání přestupku, skutková zjištění a dokazování, jakož i námitky stěžovatele ve správním řízení, se výhradně vztahují ke skutku popsanému již v oznámení o spáchání přestupku. Vyskytly-li se proto ve výrokové části a odůvodnění správních orgánů dílčí nesprávnosti (projetí křižovatkou v pruhu vyhrazeném pro BUS a spáchání vícenásobného přestupku), jak o nich hovoří krajský soud, nemají tyto vliv na zákonnost. Stěžovatel ví, čeho se dopustil a za co mu byla uložena sankce. Řízení vyvolal s cílem zpochybnit své jednání (jízdu ve vyhrazeném jízdním pruhu pro autobus). Nejvyšší správní soud navíc v předchozím řízení v projednávané věci uzavřel, že (důraz přidán) „výrok dostatečně vymezuje přestupek z pohledu jeho nezaměnitelnosti a splňuje veškeré zákonné náležitosti včetně řádného uvedení právní úpravy, neboť uvedené ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu obsahuje povinnost řidiče řídit se dopravními značkami, kterou stěžovatel porušil.“ Závěry krajského soudu stran zákonnosti výroku proto ob stojí.

[23] O věci bylo rozhodnuto (rozsudek byl vyhlášen) ve středu 31. 10. 2018, nikoliv jak nesprávně uvádí stěžovatel v sobotu 20. 10. 2018. Ze spisu je pak zřejmé, že se krajský soud dopustil zjevné nesprávnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2005, č. j. 4 As 53/2004 – 73), vyznačil-li jako datum vyhlášení rozsudku den 20. 11. 2018. Pochybení však nemá vliv na zákonnost rozsudku, neboť jím stěžovatel nebyl zkrácen na svých právech, což ani nenamítá. Stěžovatel podal kasační stížnost včas, rozsudek mu byl znám a řádně doručen.

[24] Soud se nadto zabýval i nevyrozuměním stěžovatele o odročení jednání za účelem vyhlášení rozsudku na den 31. 10. 2018 z hlediska vadného postupu soudu v řízení, který mohl mít potenciálně vliv na zákonnost rozhodnutí resp. na zachování procesních práv stěžovatele. Zjistil následující. Na konci jednání dne 24. 10. 2018 v nepřítomnosti stěžovatele a jeho zástupce odročil krajský soud jednání za účelem vyhlášení rozsudku na 31. 10. 2018. Bylo povinností soudu, aby žalobce o tomto jednání vyrozuměl (informoval). Účastník řízení má totiž právo být přítomen vyhlášení rozsudku. Je-li však jednání odročeno jak formálně, tak nakonec i fakticky (nedošlo k dokazování či jinému procesu v rámci pokračujícího jednání, předešlé jednání bylo završeno přednesem konečných návrhů), toliko za účelem vyhlášení rozsudku, nelze se domnívat, že při něm (po něm či před ním) by stěžovatel mohl v řízení efektivně uplatňovat svá práva. Stěžovatel v této fázi tak nemůže vlastním přičiněním zvrátit rozhodnutí soudu či jeho obsah ovlivnit. Prakticky jediným účelem jednání bylo uspokojit ústavní požadavek na veřejné vyhlášení rozsudku (srov. čl. 96 odst. 2 Ústavy). Pochybil-li soud v projednávané věci a nevyrozuměl stěžovatele o odročení jednání za účelem vyhlášení rozsudku, nemělo toto pochybení vliv na zákonnost vylašovaného rozhodnutí. Tím spíše, že na tento moment ani nenavazují další procesní práva stěžovatele, typicky počátek běhu lhůty k podání kasační stížnosti. Ten je fixován k okamžiku doručení jeho písemného vyhotovení. Není jistě vyloučeno, aby rozsudek byl bezprostředně po vyhlášení písemně vyhotoven a krátkou cestou účastníkům řízení na místě doručen, ale v dané věci tomu tak nebylo.

[25] O věci bylo tedy rozhodnuto 31. 10. 2018, nikoliv jak nesprávně uvádí stěžovatel v sobotu 20. 10. 2018. Kasační stížnost je v tomto bodě (45) dosti popletená, jednak nesprávně uvedenými daty, a dále „podpořená“ obskurní spekulací stěžovatele, že *jednání bylo nařízeno na datum 24. října 2018...soudkyně si připravila rozsudek o víkendu čtyři dny před jednáním patrně v místě bydliště s tím, že již 20. října 2018 se již rozhodla, jak věc posoudí a rozhodne, a to bez ohledu na průběh nařízeného jednání...*

[26] Krajský soud v projednávané věci do protokolu o jednání uvedl řadu důvodů, pro které považuje omluvu z jednání za nedůvodnou (zástupce stěžovatele neuvedl důvod pracovní neschopnosti, nevyužil možnost substituce, jeho předchozí praxi a další). Nejvyšší správní soud se v podobné věci v rozsudku ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 As 224/2017 - 34, vyjádřil ve shodě se závěry krajského soudu. V projednávané věci nebylo prokázáno, že existovaly důležité důvody pro odročení jednání. Zdravotní stav právního zástupce nebyl v řízení ani specifikován ani doložen. V takovém případě nelze bez dalšího rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti považovat za důvod pro odročení jednání (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2009, sp. zn. I. ÚS 1717/09).

[27] Podjatost samosoudkyně JUDr. Venclové stěžovatel dovozuje z přebrání pasáží z rozsudků samosoudce JUDr. Dvořáka. K těmto pasážím se ve vztahu k podjatosti samosoudce JUDr. Dvořáka vyjádřil Nejvyšší správní soud opakovaně (např. v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, 10 As 214/2018 – 47, v rozsudku ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 – 46 či rozsudek ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 As 106/2016 – 31). Podjatost samosoudce na základě jeho úvah *ad hominem* neshledal. Převzetí těchto závěrů tak nezpůsobuje podjatost jiných (samo)soudců, tedy ani samosoudkyně JUDr. Venclové. Poukazuje-li soud na opakovanou praxi zástupce stěžovatele, je vhodné ji rozvést; existují-li k ní již předchozí soudní závěry, není důvod je nepřevzít.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[28] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu